

Protocol dalla radunanza communal digl cumegn da Surses digls 24 da fanadour 2020 (nr. 02-2020)

Li ed oura	Sala Grava a Savognin, allas 20.00
Preschaints:	360 votantas e votants (pluralitad absoluta: 181)
Parsoura:	Leo Thomann, mastral
Actuar:	Beat Jenal, canzlist

---

1. Bavagnaint ed elecziun digls dombravouschs

Igl mastral Leo Thomann benevainta tot las persungas preschaintas alla radunanza da chesta seira. Perveia dalla pandemia digl coronavirus ed igl grond domber da votantas e votants vegia la suprastanza decida aint igl rom digl concept da protecziun da far obligatoric da purtar la mascrina da protecziun durant l'antiera radunanza communal. Siva ena curta instrucziun davart igl concept da protecziun cunter igl coronavirus constatescha igl mastral tgi la radunanza communal odierna seia neida convocada conform alla constituziun, uscheia tgi ella seia cumpetenta da decider.

Cunter la glista da tractandas na vignan fatgas nignas objecziuns, uscheia tgi chella vala scu approvada.

Scu dombravouschs vignan proponias ed eligias cun gronda pluralitad Bettina Bergamin, Ricardo Demarmels, Aaron Wasescha, Tona Caspar, Livio Dosch, Giatgen Mitgel Bellini e Luzi Giovanoli.

---

2. Iniziativa davart la reintroducziun digl surmiran scu lungatg da scola an Surses

Igl mastral fò l'introducziun aint igl tema e sa mossa er desillusiuno digl tung e dallas emeziuns tgi èn carscheidas an en cuntign pi dei tgi la discussiun davart l'iniziativa ò cuzzo. El spera tgi vigna tar nous betg schi gliunsch scu an otras regiuns rumantschas, tgi la dumonda digl rumantsch grischun RG ò dividia la populaziun.

L'iniziativa sen meisa seia neida sottascetga da 268 persungas cun dretg da votar. En'iniziativa stoptga neir sottamessa ainfer 12 meis siva l'inoltraziun alla radunanza communal resp. all'urna per decisiun. Perveia dallas maseiras digl coronavirus seiigl betg sto pussebel da respectar chel termin, infurmescha igl mastral. Pinavant daclera'l pertge tgi l'iniziativa dastga betg neir sottamessa agl cumegn d'urna, scu chegl tgi è adegna puspe nia pretendia digls iniziants ed er d'oters votants e votantas.

An sia introducziun recapitulescha igl mastral l'istorgia digl project d'introdueir igl RG an scola. Deplorabel seia naturalmaintg sto igl fatg tg'igl consegl grond - sen proposta da consiglier guvernativ Martin Jäger - vegia decida da puspe edeir e finantzier meds d'instrucziun aint igls divers idioms. Cotras seia igl project visiunari per en lungatg da standard per tot igls Rumantschs nia boicotto.

Siva l'introducziun survign Simon Bergamin, igl pledader digl comite d'iniziativa, la pussebladad da preschentar igls argumaints digls iniziants per midar igl lungatg da scola da RG an surmiran.

Alla fegn dallas explicaziuns da Simon Bergamin, tgi on cuzzo ca. 20 minutas, surpeggia igl mastral puspe igl pled e preschainta igls argumaints dalla suprastanza, digl consegl da scola cun igl magnascola e la fitg gronda part dallas persungas d'instrucziun cun igl appel da star tar igl RG scu lungatg da scola. Sustignia vigna la posiziun uffiziala er dall'Uniun Rumantscha Grischun

Central, precisascha igl mastral. Sen fundamaint dallas bungas experientschas fatgas igls davos 13 onns cun l'instrucziun an RG na dettigl nigra raschung da bandunar chella veia. Pinavant skizzascha el er igls riscs tgi ena midada anavos tigl idiom pudessan aveir, principalmaintg tgi vigna ad esser anc pi grev da catar persungas d'instrucziun rumantschas e tgi detta nigra garanzeia da catar persungas tgi saptgan e/u seian ansomma prontas da translatar resp. transponer tot igls meds d'instrucziun digl RG an surmiran. Igl mastral renda pero er attent agls sbagls tgi seian nias fatgs da cantun e cumegn an connex cun l'introducziun digl RG an scola. Alla fegn dallas sias expectoraziuns appellescha igl mastral an nom dalla suprastanza e digl cunsegl da scola da betg sa lascher manar dallas emoziuns mabagn da sa tigneir ve digls fatgs e recumonda an chel senn da negar l'iniziativa.

Siva las preschentaziuns digls argumaints pro e contra derva igl mastral la discussiun. La presidenta dall'Uniun Rumantscha Grischun Central, Zegna Dosch, peglia igl pled e constatescha tgi igls meinis davart la dumonda digl lungatg da scola seian fatgs. Percheigl intimescha ella da tigneir curta la discussiun e da neir spert alla votaziun. Chella proposta vign sustigneida d'en grond applaus.

Thomas Eigensatz, igl assistent da giuvenils digl cumegn da Surses, infurmescha an nom digls giuvenils davart igls argumaints pro e contra all'iniziativa tg'igls giuvenils on mess ansemen a caschung d'en'occurrenza tgi è neida fatga aint igl local da giuventetna. Er el ò constato tgi igl tema ò proco per aggressiuns tranter chels giuvenils tgi èn per l'iniziativa e chels tgi èn pigl RG ed appellescha percheigl a tots da respectar igls oters meinis.

Oters votums vignan betg fatgs.

Sen proposta dalla suprastanza vign la votaziun fatga sot scrutini, scu chegl tgi gl'era gio nia infurmo cun l'invitaziun alla radunanza communal.

Durant tg'igls dombravouschs von ansemen cun vicemastral Giancarlo Torriani ed igl commember dalla cumischung da gestiun Armando Janett a dumbrar igls cedels da votar ainten en oter salv, cuntinuescha igl mastral cun tractanda 3.

Resultat dalla votaziun:

Ancunter la proposta dalla suprastanza e digl cunsegl da scola decida la radunanza communal cun 213 cunter 141 vuschs d'acceptar l'iniziativa ed an chel senn da returnar tar igl rumantsch surmiran scu lungatg d'alfabetisaziun an scola a parteir digl onn da scola 2021/22.

---

3. Rendachint 2019

Igl mastral fò ena curta introducziun cun menziunar tg'igl rendachint sa preschainta puspe da moda fitg plaschevla cun en surple d'antradas da 1.33 milliuns francs.

Igl manader dalla partiziun da finanzas Daniel Fitzi preschainta siva igl rendachint 2019 cun infurmar da moda concisa davart la bilantscha; igl chint da gudogn e sperdita (an treis scalems e siva funcziuns); igl chint d'investiziuns; ed igl chint dalla circulaziun digls daners.

Siva las amortisaziuns ordinaras dad 1.3 miu. francs e amortisaziuns extraordinarias dad 1.5 miu francs sen la facultad MCH1 (model da contabilitad harmoniso) ed ena prefinanziaziun da 2 miu. francs per igl project "tgesa da scola primara Savognin" sera igl rendachint cun en surple d'antradas da fr. 1'330'359.00. Las investiziuns bruttas montan a radond 10.6 miu. francs e las investiziuns nettas ad 8.68 miu. francs.

Dalla pussebladad da far dumondas na vign betg fatg adiever.

Igl mastral surdat percheigl anc igl pled agl parsoura dalla cumischung da gestiun Urs Guetg tgi daclera, tg'igl rendachint seia nia controllo da Tino Zanetti dalla Curia Treuhand AG a Coira scu post da revisiun extern. El angraztga agl manader ed agls collaboratours ed allas collaboratouras

dalla partiziun da finanzas e propona d'approvar igl rendachint scu sottamess e da dar discargia agl responsabels digl cumegn.

Resultat dalla votaziun:

Sen proposta dalla suprastanza, digl post da revisiun extern e dalla cumischung da gestiun decida la radunanza communal

- senza cuntervorsch da metter 2 milliuns francs ainten la prefinanziaziun per igl project "tgesa da scola primara Savognin"; ed
- unanimamaintg d'approvar igl rendachint 2019, tgi cumpeggia bilantscha, chint economic, chint d'investiziun, chint dalla circulaziun digls daners ed annexa, scu preschanto.

---

4. Diversas infurmaziuns

Igl mastral infurmescha tgi

- causa dallas restricziuns an connex cun igl coronavirus vigna la festa uffiziala digl 1. avost 2020 digl cumegn da Surses fatga chest onn ainten en rom pi pitschen.
- igl termin dalla proxima radunanza communal digls 24 d'avost vigna tgunsch spusto sen pi tard. L'eventuala midada niss communitgeida ad ouras aint igl figl uffizial.

---

5. Varia

Dus votants profiteschan dalla caschung da pudeir piglier igl pled. Cunchegl tgi els na giaveischan pero betg explicitamaintg tgi lour votums vignan menziunos aint igl protocol, vign igl cuntign da chels betg protocollo.

Igl mastral sera la radunanza communal allas 22.10 e giaveischa a tots en bung arrivo a tgesa.

Tinizong, igls .....

Igl mastral:

Igl actuar:

Leo Thomann

Beat Jenal